

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

14 Sed num is qui vendidit, aut filius eius possint retrahere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

proximior. Nam aliqui rati sunt proximos considerari debere, respectu eius a quo processerint res, non habita ratione venditoris. *Bartholomæus Chassanau* in §. 1. ad verba, *de an. mensi heritage. de retract. in consuetu. Burgun. Tiraquell.* adseruaciones in tract. *de retract. gentilitio.* in §. 11. glo. x. num. 11. 13. 14. 15. 16. 17. At *Tiraquellus* melius refert proximitatem ad vendentem, *Tiraquell.* in d. §. 11. glo. x. num. 18. 19. 20. *quia ille, §. 11. loquitur nominatim de proximo vendentis.* non ad eum a quo prius bona descendit, vel ad stipitem; dum enim moritur possessor, non eis bonis, proximi eorum a quibus bona processerunt, succederent, sed proximi possessoris, ut pote mutata iam familia per acquisitionem, ut per additionem bonorum defuncti fiunt heredes. *l. sed si plures, §. filio impuberi, de vulg. in P.* Sicut & in successione feudorum, in quibus & ius retractus locum habet, persona vltimi vasalli, non primi acquirantis inspicienda. §. 1. & *ibi Andreas Ifern. de natura successio. feud. in v. sib. feudo. & Bald. consil. 200. vol. 15.*

3 Verum tamen queritur vsque ad quem gradum porrigitur facultas redhibitionis. Et certe si ius successiois sequamur, ad decimum vsque gradum prorogabimus nomen agnationis: si autem consideremus proximitatis nomen, vsque ad sextum, & septimum a sobrino sobrinaque natum. *§. fin. de successio. cognator. vide Theophil. in d. §. fin. eod. tit.* Hancque postremam sexti gradus, & septimi proximitatem in retractu admittere tantum, propter affectionem rerum, quæ in eo considerantur, quæ certe affectio, neque in personis vltra septimum gradum conferuatur. *c. ad selem, 35. q. 5. attamen sequor graduum computationem Pontificiam, iuxta canonem, ad sedem, 35. q. 5. cuius gradus 7. est in iure ciuili 12.*

4 Obseruandum tamen autem proximum hunc venditoris, tempore venditionis sibi querere ius, facta venditione, vsque adeo ut si emtor, pendente tempore anni & diei, quod indultum est proximo ad redhibendum, *c. constitutus, de restitut. in integr. rem alii vendiderit, & secundus venditor alii, & quauis per mille manus, ut dicunt, alienatione res peruenerit: nihilominus tamen proximus prioris emtoris a quocunque potest intra tempus repetere, & præfertur primis 2. & 3. & vltioris venditoris: semel enim eius questum, ab emtore vendente, auferri sine facto eius non potuit. *l. d. quod nostrum, de reg. iur. c. satis peruersum, 16. dist. c. conquerente, de restitut. spolia l. fin. de pact. P. l. nouatione, de fideiuss. l. si cum, C. de loc. Et pendente concessio tempore redemptionis, res alienata censetur cum suo onere ab emtore primo distracta, *l. vnic. rem alienam gerens, non inter d. rerum suarum alien. C. l. & sine censu & reliq. fundum compara. non poss. C. l. nihil proponis, 123. de legat. 1. & cum iure tantum vendentis, *l. qui tabernas, de contrahen. emt. P. l. via, 21. §. si fundus, de seruic. rusticor. pradior. cum que causa rei. l. alienatio cum sit, de contrahen. emt. P.* Quamobrem proximus, durante sua facultate, agere non tantum aduersus emtorem primum, sed aduersus quoque quoscunque possessores rei: quia hæc actio personalis est in rem scripta, rei persecutoria, quæ nascitur ex contractu, & semper dicitur esse possessoris comes, & veluti inherens, ut realis naturam assumat. *Barthol. post glo. in l. si tertius, §. si quis prius, de aqua pluuiæ arcend. P. l. ason in §. quadam, de actio. Quamobrem & euitandi circuitus gratia, datur tantum aduersus vltimum possessorem, ex lege municipali directe. argumento, *l. dominus testamento ad sinem, de conditio. indebi. P. in l. cum fundus, §. si seruum tuum.*****

5 Sed tamen agitata questio est, num proximus, qui ex mandato venditoris rem vendidit, possit iure propinquitatis redhibere. In qua dicendum videretur cum *Matthæo de Afflicis*, non posse: quod is qui se alterius facto subscrisperit, videatur consentire, & iuri suo cedere. *l. 1. §. sed etsi, quod in §. in P. l. pen. de in rem versio. non liceat, in 1. cap. cum redemptor, 12. quaest. 1. l. Titius Scii procurator, §. de rescind. vend. l. fin. de inoffic. testament. in P. cum similib. Verior tamen est contraria sententia, ut qui alterius facit mandato, sibi non præiudicet. *Chassanau* ad consue. *Burgund. §. 10. in vltima gl. tibi sed quero, pone quod consanguineus.* Neque enim potest videri remississe alterius nomine contrahens ius retractus, quod adhuc sibi non competebar, cum fieret emtio, ut ius non competens. *l. qui superstitis, §. l. is qui heres, §. si quis, de acquir. heredi. l. lista scriptum, §. si sub conditione, de legat. 2. l. spem eorum pramiorum, C. que res pign. ob poss. l. 1. §. quod ait prator, in 2. quorum legat. in P.* Et qui mandato alterius quippiam agit, nudum ministerium præstat, eiusque negotii, sicut nec commodum, ita nec incommodum ad eum pertinere potest, *l. qui proprio, 46. §. procurator, de procur. in P. & nemini officium suum debet esse damnosum, ea. cum non**

debeat, de electio. in 6. *seruus communis, §. quod vero, de fur. l. sed quis, ex signatoribus, quib. mod. testam. aperiant. P.* Nam qui mandato vendit, facere id videtur, non tanquam proximus, sed tanquam extraneus, & proinde non nocet actus, tanquam a proximo factus. *argum. l. si pater familias, §. §. qui duos, de adop. P. l. cum quidam, de administr. tuto. l. item eorum, quod cuius, vniuer. P.*

¶ Quando tamen plures proximi sunt in eodem gradu, omnes admittuntur, si velint, ut in iure successiois: omnia tamen differentia fratrum consanguineorum, & vtrinque coniunctorum, quam paulo aliter consuetudines hic, quam in successioibus obseruât. *Chassanau* in §. 4. vltima annota. de retract. in consuet. *Burgun. Iuan. Faber, §. si plures, de legitima agna. success. Vocantur autem proximiores, sed ordine prioritatis, nisi si quid priores impediant. *l. ex gradatim, de munerib. & hono. in P.* Sed rursus hic obseruandum absolute verum esse, extraneo facta venditione, proximiorum emtorem retrahere posse.*

¶ Porro si fidei iurati de genere, & proximitate vendatur res, vtriusque consuetudines: nam ex consuetudine Campaniæ & communis, admittitur proximior ad retrahendam rem remotiori venditam, vt annotat *Ancharanus, de consil. 307. & seg. & Baldus, consil. 28. volum. 3. incip. dominus Thomæ.* Talisque consuetudo est *Engolimensis, Xantonensis, Pictauiensis, Joannes Faber in §. ita de num. de heredita. quæ ab intestat. deserunt. Boerius decif. 76. num. 7.* At ex consuetudine *Biturigum, emente remotiori, non retrahit proximior. in tit. de retract. §. 3. in consuet. Bitur.*

¶ Item tamen regula de proximiori intelligenda est, si ipse proximus & vel proximiores agant: alioquin tacentibus illis, emtor non potest conueniri. *Iacob de S. Georgio in l. si mulier, §. ex ass. de iure ditionum, argum. l. fin. ad le. Fab. de plag.*

Sed num is qui vendidit, aut filius eius possint retrahere. Cap. 14.

- 1 Retrahere non potest, tanquam proximus, qui vendidit ex nouo, etiam iure.
- 2 Retrahere rem venditam a patre num filius familias possit.

IN quæstione tamen venit, num is qui vendiderit, possit retrahere, si post venditionem intra tempus quo retrahi possit, decedat proximi, ita ut is solus remaneat. Et quidem *Franciscus Mignon* posse sentisse videtur, in commentar. ad consuetud. *Andegauensium* in 12. parte, ubi agitur de retractu artic. 346. numero comment. 16. videtur id probare, *l. si in emtionem, de mino. 25. anno.* quod receptum etiam sit patrem instituisse posse petitionem, vt procuratorem filiorum, vt retractetur venditio per illum facta, *l. de libera. caus. C. etiam filius inuitis, l. 1. §. 2. eod. tit. l. de libera. caus. P.* vt necis præiudicium sibi facit, qui tutorio nomine & pro pupillo hereditatem adit, quo minus suo nomine contra testamentum eius, qui pupillum, heredem instituit, possit mouere actionem. *l. cum quadam, C. de administr. tuto.* At diuersas partes lubentius sequor, & eundem venditorem etiam solum reitici a redemptione rei: ægre enim iura patiuntur improbare, quæ quis iam approbauerit, & contra, *l. Pomponius, 10. de neg. gest. P. l. si uxor, de adu. terit. in P. ea cum Vionensis, de electio. can. dilectissimi, §. q. 2. ca. horrendus, 32. q. 2. & qui vendidit, iam remisit affectionem rerum maiorum, vt recursum eo iterum redimendi non debeat patere, *l. quaritur, §. si venditor, de adu. edit. l. postquam liti, C. de tran. fact. præsertim cum liceat proximo vel expresse, vel tacite, per lapsum anni & diei, remittere hoc ius emtori, §. porro quibus modis poterat olim seu alien. in v. feudor. facere etque huius intentioni ex diametro videtur, eum quem de emtione tenet actio, agentem repellere exceptionem, *l. vindicantem, 17. de emtio. P. l. 1. de reb. alien. non alien. C.* iusque superueniens venditori, confirmat venditionem emtori. *l. si quis alienam rem, 47. de actio. emt. P. l. cum vir prædium, de v. scap. P.* Sed & valida & efficax erat venditio, quam retractare conatur. Quia ratione hæc prohibitio constituit differentiam cum redemptione, quæ fit a vendente, quando facta fuit lege contrahere prohibente, & contractus ideo nullus est. *l. in l. quem admodum, de agricul. & censu. lib. 11. & in l. si seruo, qui & a quibus manumiss. liberi non fiant. P.* Et quamuis verum sit, eum qui alieno nomine quid gessit proprio posse retractare, vt dictum est: tamen non sequitur, vt quod quis proprio gessit, idem possit dissoluere in damnum alterius. Et quamuis proximus de vno dicatur eo solo, *l. proximi, de verbor. significat. P.* tamen id improprie, *l. in vulgari, eod. titu.* Et vltra, quamuis retrahere volens esse debeat proximus: tamen non omnes proximi, eo nomine continen-**

conuenitur, sed idonei & capaces, argum. l. i. gradatim, de mun. & honor. P. hic autem qui vendidit, idoneus non est, nec proximus, sibi à quam proximus vendentis dici potest: cum inter dantem & recipientem, debeat esse differentia, c. si de instrum. ap. Greg. nec sibi quis imperare potest, in l. i. de res. su. de recept. arbit. P.

¶ Admittit tamen, filium venditoris, vt proximior, retrahere posse venditam rem a patre, Boerius decisio. 76. nume. 10. per c. conuictus. & ubi Henricus Bohic. de res. su. in reg. Bal. consil. 310. vol. 4. Lud. Bologninus consil. 43. Chassanans in consuetu. Burgund. tit. 1. de retra. §. 1. ad verba le plus prochain, vers. aduerte. verum tamen in eo remanet gypthys, cum filius familias, vt emancipatus, rem a patre venditam possit retrahere. Quandoquidem filius familias non potest in venditione additicius in diem, emtorem excludere, si venditor, §. sed si pupillus de in diem addit. P. cumque eadem persona patris & filii familias videatur, §. si vero, de in diem addit. P. l. in. C. de in pup. & quæ ita filio per patrem acquiritur patris, dicto §. et vero, & l. plures, de acquir. hered. absurdum videtur non bene considerari, redhiberi a patre vendit. per filium, vt rufum in patris redeant potestatem, & quæ via prohibita sit, alia permittitur aduersus iuris regulas, c. cum quid, 39. de reg. sur. in 6. l. scire oportet, 2. l. si mater de iuro. & contrarior. dat. ab us. C. c. lib. 26. P. tit. 5. n. 1. de cleric. conuig. in 6. Vt not tamen est sententia, quæ permittit etiam filio familias retrahere, si res sit de rebus maiorum, vel diu a patre post acquisitionem nouam possessa. Maxime cum hodie quæritur per filium familias patri non quæritur, nisi ratione viusfructus, l. non solum, §. 1. de bono. qua liber. C. in iud. ubi aut postea Ioan. Fab. in l. i. de bonis matris. C. Massuerus in praxi, titulo de retractu, §. siem filius familias petens, & §. seq. Ethoc verum esse Massuerus ait, quamquam filius familias fiat heres patris, Massuer. in prox. cit. §. per l. Seia, 7. de euctio. nec in eo habere locum arbitror regulam: Quem de euctione tenet actio, eam lem agentem repellit exceptio: quia hoc ius ex lege cõfuetudinis competat, nisi, inquit, pater pro euctione se obligarit: quia tunc heres factum defuncti præstare cogeretur, iit. vt actio. ab hered. & contra hered.

Num in heredem ius redhibendi transeat.

CAP. 15.

1. Retrahere rem venditam non potest heres venditoris.

2. Retrahere debet proximior mortuo.

¶ Nam transmittitur ius redhibendi in heredem eius, in praeiudicium aliorum proximiorum eod.

¶ Quæritur num in heredem transeat ius retractus, duplici ratione explicationem poscit: videlicet, num heres venditoris possit retrahere: & an heres quoque proximioris retrahere possit. Quoad primum caput pertinet, expedita solutio est, heredem vendentis non posse retrahere: quia quem tenet de euctione actio, & c. l. vindicantem de euct. P. Et ex qua persona quis lacrum capit, eius factam præstare quoque debet, l. ex qua persona, 19. de reg. sur. facti, l. venditrici, §. C. de reb. alien. non alienan. l. cum a matre, 14. C. de rei vindic. Et Ioannes Faber in ea sententia est, vt heres ne queat redimere: quod res peruenerit ad eum casum a quo incipere non potuit. Ioannes Faber. in §. econtrario. in fine de leg. ar. nisi heres qui accessit esset proximior, vt diximus proximo capite, & ex sua persona, non heredis nomine, velle retrahere. & hac est quæst. formal. Boerius in §. 3. gl. si de retract. in consuet. Burgund.

¶ Ceterum tamen in secundo capite num proximior decedens transmittat ius retractus ad heredem, distinguitur: an heres qui succedit proximiori, sit de suis, vel extraneus. In suis transmissio locum habet, secundum Ioannem Fabrum, in d. §. econtrario. facti l. ventre preterito, de acquir. heredita. l. uncia, de iis. qui ante aper. tabulas l. vnc. §. in nouissimo de cad. tollen. C. quia si pater proximior sit, erit & filius proximior. In extraneis distinguitur, num defunctus cepit retrahere, vel meminit se velle retrahere: an vero nihil horum fecerit. Et in duobus prioribus casibus, actiones vitales petitionis hereditatis, si quis impediatur aliquo modo petere, transmittuntur ad heredem, siue illi sint sui, siue extranei. l. §. fin. ad Senat. consil. Syllanian. Quæmadmodum petitio bonorum possessiois, siue secundam, siue contra tabulas, transmittitur, l. si de et si decesserit, §. de bonor. possessio. contra tab. lib. 37. tit. 4. videlicet quando intra tempora petere de retractum, proximior mortuus, relicto vel instituto herede: alioquin si tacuit per annum & diem, etiam præparata actio vitilis non transmittitur, exemplo quære: in officio testamentum, quæ tantum intra quadriennium

transmittitur, l. si quis filium in 2. lex 34. de inoffic. testam. C. & ius de liberandi intra annum, l. cum antiquiorib. 19. de iure deliber. C.

Sed in tempore propinquitatis quæritur, si post venditionem factam, & ante retractum, intra tempus retrahendi, si alius nascatur proximior, an excludat eum, qui tempore venditionis erat proximior.

CAP. 16.

1. Retrahendi in facultate proximior dicitur, qui tempore venditionis proximior erat, etiam si alius nascatur postea proximior, Nisi conceptus fuerit tempore venditionis, eod.

¶ In hac quæstione Chassanans tradit, in sit. de retract. §. 1. ad verba, le plus prochain, vltima annotatione, de consuetud. Burgund. potiorum eum esse, qui tempore venditionis proximior erat: neque excludi a proximior, postea natus: quia ante natiuitatem proximioris nati, ius natus quæsitum fuerat, per l. is cui sub conditione, de actio. P. l. fin. de stipulat. seruo. in P. Et ita actio quæ ab initio nata non erat, oriri nequit, l. serui & filii, in princip. de fact. l. si tutoris, §. sine, quod iuss. in P. Et hanc sententiam iuuare videtur, §. protinus, de legitima agnator. success. Alii arbitrantur temperamentum adhibendum, vt si natus postea conceptus fuerit tempore venditionis, præferatur, non autem si conceptus non erat: argumento a iure succedendi ducto, in quo hoc ipsum admittitur, §. cum autem, de heredita. quæ ab intesta. deser. Et qui in utero est, pro nato habetur, in his quæ ad eius vilitatem pertinent, l. qui in utero, de stat. homin. l. cum in ser. C. de fideicommissa. liber. l. antiqui, si pars heredita. pet. Ira Boerius tenetur, natum & conceptum proximiorum intra tempus contractus admittit: & ita iudicatum fuisse, annotat, decisio. 12. num. 1. & ad §. 3. colu. 6. de retract. in consuetud. Burgund. Quæmadmodum existante testatoris prohibitione, ne res alienetur extra familiam, quando consentientibus proximis alienatio fit, efficax ea quidem, sed si filii ex illis nascantur, reuocate possunt alienationem, l. pete, §. fratre, & ibi gl. in verbis, ex familia, de lega. 2. & l. si cognatus, de reb. dub. & sunt intra expressa, quæ dum de deferenda successione loquuntur, & conceptos, viuo eo de cuius successione agitur, proximiores, quamuis postea nascantur præferri natis velint, l. i. §. si quis proximior unde cognat. P. lib. 38. titu. 9. l. Titius 6. de suis & legit. hered. lib. 48. P. tit. 17. Cautum in consuetudine Turonensi, titu. de retract. ar. 5. ius retractus, quod pertinet ad ordinem proximitatis, iisdem legibus regi, quibus successio ab intestato.

Qui non sint idonei ad retrahendum, quamuis sint proximi. CAP. 17.

1. Redimere vendita possunt proximiores tantum, qui emere possunt.
2. Femina an feudorum, & ubi capaces.
3. Feudum an persona ecclesiastica tenere possint.
4. Monasteria in Gallia quæ bona temporalia non possident.
5. Monachi num iure retractus proximitatis rei possint. eod.
6. Retrahere iure proximitatis num possint ecclesiastica persona eodem.
7. Retrahere iure proximitatis nequeunt, qui pro mortuis habentur.
8. Retractus gentilitius impeditur, insertu rei.
9. Retractio num negetur proximis, si pactum appositum sit, ne res veniat extra rectam lineam.
10. Retrahere qui possint ex pluribus, quibus ius est.
11. Proximitas in retractu gentilitio, civilis & naturalis esse debet. Bastardi non retrahunt vendita iure proximitatis, eod.
12. Retrahere non possunt iure proximitatis affines, nec legitimi tantum, aut naturales tantum filii, eod.
13. Nisi bona maris.
14. Possunt legitimi per subsequens matrimonium, non alii, eod.
15. Nec filii eorum legitimi.

¶ Non omnes tamen qui proximi sunt, idonei censentur ad redimendam venditionem: sed tantummodo, qui emere possunt. Et proinde prohibitis iis ex capite personarum, vel rerum retrahendarum, retractus intercipitur: veluti si proximior non est idoneus ad præstanda officia vel munera, quæ redhibendis rebus hærent, §. fin. an mutus feud. rei. poss. lib. 2. feudor. tit. 36 §. fin. episc. vel Abb. vel abbatissam feudum dare non poss. lib. 1. feudor. tit. 6.